

ผศ.ดร.อนุชา ทิรคานนท์

ตำแหน่งปัจจุบัน : ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญา	สาขาวิชา	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	ประเทศ
ปริญญาตรี	วารสารศาสตร์บัณฑิต	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ไทย
ปริญญาโท	M.S. (Journalism)	West Virginia University	สหรัฐอเมริกา
ปริญญาเอก	Ph.D. (Journalism)	Southern Illinois University	สหรัฐอเมริกา

ความรู้ความชำนาญพิเศษ

ผศ.ดร.อนุชา ทิรคานนท์ เป็นที่รู้จักในฐานะนักส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรมไทยที่มีผลงานมากมาย และได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยมาอย่างต่อเนื่อง โดยก่อนที่ท่านจะมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย (องค์การมหาชน) ท่านเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันไทยคดีศึกษา และคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาก่อน

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๕๓-๒๕๖๕ ดร.อนุชา ทิรคานนท์ ได้รับเกียรติให้เข้าทำงานในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการจัดการแสดงโขนพระราชทานของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และยังเป็นคณะอนุกรรมการที่ปรึกษา พิพิธภัณฑสถานในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (หอรัษฎากรพิพัฒน์) ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่เมื่อแรกตั้ง

เมื่อปี ๒๕๕๔ ผศ.ดร.อนุชา ทิรคานนท์ ได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการโครงการฉลองจารีกวัตโพธิ์ เนื่องในโอกาสที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลกในระดับนานาชาติ จากยูเนสโก โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมาในการฉลองครั้งนั้น ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

ในปี ๒๕๕๘ ผศ.ดร.อนุชา ทิรคานนท์ ได้รับมอบหมายจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมให้ เป็นหัวหน้าคณะที่ปรึกษาในการจัดทำข้อมูลเรื่อง “โขน” มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ และร่วมผลักดันจนกระทั่ง โขน ได้รับการจารึกชื่อเป็นรายการตัวแทนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ โดย UNESCO เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

และในปี ๒๕๖๖ ผศ.ดร.อนุชา ทิรคานนท์ ได้รับมอบหมายจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมให้เป็นหัวหน้าคณะที่ปรึกษาในการจัดทำข้อมูลเรื่อง “ชุดไทยพระราชานิยม. เพื่อเสนอต่อ UNESCO เพื่อขึ้นบัญชีรายการตัวแทนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ

สำหรับงานด้านศิลปหัตถกรรม ผศ.ดร.อนุชา ทิรคานนท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าไทย ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย นับตั้งแต่ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๔ โดยได้ร่วมทำงานกับนักออกแบบและผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าไทยในการพัฒนาผ้าทอพื้นบ้านและงานหัตถกรรมอื่น ๆ ให้มีศักยภาพสู่สากลตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ผศ.ดร.อนุชา ยังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการด้านวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) อีกด้วย

การดำรงตำแหน่งที่สำคัญ

ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ระยะเวลาในวาระ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการอำนวยการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งหมู่บ้านยั่งยืน (Sustainable Village) เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา	กระทรวงมหาดไทย	๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ - ปัจจุบัน
กรรมการด้านวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)	กระทรวงศึกษาธิการ	๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ปัจจุบัน
คณะทำงานและกรรมการหลักสูตรวิชาลัยเพื่อการสร้างสรรค์ผ้าบาติก ตามโครงการผ้าไทยใส่ให้สนุก	กระทรวงมหาดไทย	๒๑ มีนาคม ๒๕๖๗ - ปัจจุบัน
ผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดทำชุดองค์ความรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อเสนอขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติและเสนอต่อยูเนสโก	กระทรวงวัฒนธรรม	๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖ - ปัจจุบัน
คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง ด้านศิลปปะการแสดง คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม	๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ - ปัจจุบัน
คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง ด้านงานช่างฝีมือดั้งเดิม คณะกรรมการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม	๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ - ปัจจุบัน

ตำแหน่ง	หน่วยงาน	ระยะเวลาในวาระ
คณะกรรมการดำเนินงาน โขนมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง	มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง	พ.ศ. ๒๕๖๖ - ปัจจุบัน
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	(วาระที่ ๑) ๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (วาระที่ ๒) ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
กรรมการฝ่ายวัฒนธรรมของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก)	กระทรวงศึกษาธิการ	พ.ศ. ๒๕๖๔ - ปัจจุบัน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการจัดการแสดงโขนพระราชทานของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	พ.ศ. ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน
กรรมการสภามหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์จากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑
ผู้อำนวยการสถาบันไทยคดีศึกษา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	(วาระที่ ๑) พฤษภาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ (วาระที่ ๒) ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ - ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ (วาระที่ ๓) ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ (วาระที่ ๔) ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ผลงานระดับประเทศ

ปี	กิจกรรม/ ผลงาน	สังกัด	ช่วงเวลา ดำเนินการ
๒๕๕๔	จัดงานฉลองจาริกวัดโพธิ์ เนื่องในโอกาสที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกความทรงจำแห่งโลกในระดับนานาชาติ จากยูเนสโก โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินมาในการฉลองครั้งนั้น ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	สถาบันไทยคดีศึกษา	๒๕๕๔
๒๕๖๐	เป็นผู้ริเริ่มและผลักดันโครงการคัดลอกจิตรกรรมฝาผนังที่เขียนโดยเชลยไทยจากกรุงศรีอยุธยา ที่วัดมหาตั้งดอจี กรุงเทพมหานคร ประเทศเมียนมา โดยความร่วมมือของสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงย่างกุ้ง	สถาบันไทยคดีศึกษา	๒๕๖๐ - ๒๕๖๑
๒๕๖๖	ร่วมกับกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม จัดทำข้อมูลและขับเคลื่อนสร้างการรับรู้เรื่องชุดไทย เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ และนำเสนอต่อ UNESCO ในลำดับต่อไป	กรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย กระทรวงวัฒนธรรม	๒๕๖๖ - ๒๕๖๗

ผลงานระดับนานาชาติ

ปี	กิจกรรม/ ผลงาน	สังกัด	ช่วงเวลา ดำเนินการ	ผลการ ดำเนินงาน
๒๕๕๘	เป็นผู้ขับเคลื่อนและหัวหน้าคณะที่ปรึกษาในการจัดทำข้อมูลเรื่อง “โขน” มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ และร่วมผลักดันจนกระทั่ง โขน ได้รับการจารึกชื่อเป็นรายการตัวแทนมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ โดย UNESCO เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙	ในนามรัฐบาลไทย ร่วมกับกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม	๒๕๕๘	๒๕๖๑
๒๕๖๑	ในฐานะผู้อำนวยการสถาบันไทยคดีศึกษา ได้ทำความร่วมมือกับสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงเดลี จัด		๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑	๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

ปี	กิจกรรม/ ผลงาน	สังกัด	ช่วงเวลา ดำเนินการ	ผลการ ดำเนินงาน
	นิทรรศการผ้าไหมไทย “MUDMEE A Shared Silk Heritage” ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ นิเวศน์ ประเทศอินเดีย โดยทำหน้าที่เป็น curator หลัก และเป็นผู้บรรยาย เรื่องผ้าไหมไทยในงานเปิดนิทรรศการดังกล่าวด้วย			
๒๕๖๒	ได้รับเชิญจากการที่ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ ระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน) ให้เป็น Curator นำผลงานหัตถศิลป์ของไทยร่วมจัดแสดงในงาน Révelations 4th Edition ซึ่งเป็นงานนิทรรศการด้านหัตถศิลป์และงานสร้างสรรค์ระหว่างประเทศครั้งสำคัญที่จัดขึ้นทุก ๆ สองปี ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ เลอกร็องปาเล่ ใจกลางกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส	ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ ระหว่างประเทศ (องค์การมหาชน)	พฤษภาคม ๒๕๖๒	พฤษภาคม ๒๕๖๒
๒๕๖๒	ได้รับเชิญจากกระทรวงการต่างประเทศ ให้เป็นผู้บรรยาย และให้ข้อมูลทางวัฒนธรรมให้แก่คณะผู้สมรสของผู้นำประเทศอาเซียนในการเดินทางไปเยี่ยมชมแหล่งวัฒนธรรม ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ระหว่างการประชุม ASEAN Summit ที่รัฐบาลไทยเป็นเจ้าภาพ	กระทรวงการ ต่างประเทศ	๒๕๖๒	๒๕๖๒

รางวัลที่ได้รับ

ปี	ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่มอบ
๒๕๕๙	วัฒนคุณาธร (ผู้ทำคุณประโยชน์ด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ)	กระทรวงวัฒนธรรม

งานวิจัยและโครงการที่เกี่ยวข้อง (หัวหน้าโครงการ)

ปี	เรื่อง	แหล่งทุน
๒๕๖๖	โครงการทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน	สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
๒๕๖๖	กิจกรรมการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวสู่ระดับสากลด้วยเครื่องมือประเมินมาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและมรดกโลกอย่างยั่งยืนของ UNESCO	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
๒๕๖๕	โครงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผ่านระบบออนไลน์ในเวทีระดับอาเซียน	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
๒๕๖๕	กิจกรรมการศึกษาศักยภาพ และความเหมาะสมของเมืองที่สามารถพัฒนาสู่การเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO	องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
๒๕๖๔	เส้นทางโชนไทย	กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์
๒๕๖๔	โครงการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม “โชนของไทย”: งานวิจัยสกุลช่างปักเครื่องโชน	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
๒๕๖๓	โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม “โชน”	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
๒๕๖๓	โครงการรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคนิคการผลิตและลวดลายเครื่องประดับโบราณ	สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๒๕๖๓	โครงการปรับปรุงการนำเสนอและการจัดแสดงงานหัตถศิลป์ ณ หอสุวรรณ-พัสดุ ภายใต้โครงการนิทรรศการหัตถศิลป์	สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย (องค์การมหาชน)
๒๕๖๓	โครงการศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคนิคการผลิตและลวดลายเครื่องประดับโบราณ (จังหวัดสุโขทัย)	สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๒๕๖๒	โครงการบริการองค์ความรู้สู่การเผยแพร่	สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย (องค์การมหาชน)
๒๕๖๑	โครงการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลงานหัตถกรรม (Archive)	สถาบันส่งเสริมศิลปหัตถกรรมไทย (องค์การมหาชน)
๒๕๖๑	โครงการจัดนิทรรศการเรื่อง “Mudmee: A Shared Silk Heritage” และสิ่งพิมพ์ประกอบนิทรรศการ	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินิวเดลี ประเทศอินเดีย

ปี	เรื่อง	แหล่งทุน
๒๕๖๐	การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ของสำนักทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน	กรมธนารักษ์
๒๕๕๘	โชน มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
๒๕๕๔	โครงการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านนางเลิ้ง	สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร